

vóór gelijke behandeling
tegen discriminatie

Discriminatiemeldingen bij RADAR stijgen fors in 2020

De medewerkers van het meldpunt van RADAR staan inwoners uit gemeenten binnen het werkgebied bij als zij discriminatie hebben ervaren. Alle meldingen worden geregistreerd. Deze registraties geven zicht op wat er zoal aan discriminatie wordt ervaren. In 2020 ontving RADAR 1.871 meldingen van ervaren discriminatie. Een aanzienlijk deel hiervan, 813 meldingen, ging over het discriminerende liedje 'Voorkomen is beter dan Chinezen' dat in februari uitgezonden werd op Radio 10. Hierdoor viel het totaal aantal meldingen dat RADAR ontving een stuk hoger uit dan de jaren daarvoor, wat overigens bij antidiscriminatievoorzieningen in het hele land het geval was. Maar ook wanneer het grote aantal meldingen over dit 'coronaliedje' buiten beschouwing wordt gelaten, behandelde RADAR in 2020 bijna 25% meer meldingen dan in 2019: (1.058) in 2020 tegenover (853) in 2019.

'Black Lives Matter'-protesten

Met name over de gronden herkomst/huidskleur en handicap/chronische ziekte kwamen meer meldingen binnen dan in 2019. De stijging van het aantal meldingen op deze gronden hangt vermoedelijk (deels) samen met maatschappelijke ontwikkelingen in 2020. Zo waren er na de dood van George Floyd eind mei wereldwijd en ook in Nederland demonstraties onder de noemer 'Black Lives Matter'. In de media en het publieke debat was er hierdoor veel aandacht voor racisme. In juni en juli, vlak na de dood van George Floyd door politiegeweld, ontving RADAR meer meldingen over discriminatie op grond van herkomst of huidskleur dan in eerdere en latere maanden van het jaar.

Coronapandemie

Naast Black Lives Matter stond 2020 vooral in het teken van de coronapandemie. De pandemie en de genomen maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan leidden ook tot meldingen van discriminatie. Veel meldingen over de grond handicap/chronische ziekte hadden betrekking op de mondkapjesplicht die op 1 december van kracht werd. Het gaat dan bijvoorbeeld om personen met een chronische ziekte die om medische redenen geen mondkapje kunnen dragen, maar toch toegang wordt geweigerd in een winkel of het openbaar vervoer.

Aan het begin van het jaar kwamen er relatief veel meldingen binnen over discriminatie van mensen met een Aziatisch uiterlijk. Ook deze meldingen kunnen deels gerelateerd worden aan het coronavirus. Het ging dan bijvoorbeeld om personen die werden nageroepen met 'coronavirus', personen die werden bedreigd en in een enkel geval zelfs mishandeld, onder verwijzing naar corona. Verschillende melders gaven aan in het verleden meerdere malen slachtoffer te zijn geworden van racistische incidenten, maar dit niet eerder te hebben gemeld.

Maatschappelijke terreinen

Net als in voorgaande jaren was de arbeidsmarkt het meest geregistreerde maatschappelijk terrein waar melders discriminatie ervoeren. In 2020 ging het om 234 arbeidsgerelateerde meldingen, vergelijkbaar met 2019, toen er 243 meldingen waren over arbeidsmarktdiscriminatie. Voorbeelden hiervan zijn leeftijdsdiscriminatie bij sollicitaties, het niet verlengd worden van een tijdelijk contract vanwege zwangerschap en het beledigd of gepest worden op de werkvloer door collega's of leidinggevende op grond van je etnische achtergrond. Relatief gezien is het aandeel van de meldingen over discriminatie op de arbeidsmarkt wel afgenomen van 28% in 2019 naar 22% in 2020.

Ten opzichte van 2019 waren er in 2020 relatief veel meldingen over discriminatie in de commerciële dienstverlening en de openbare ruimte. Meldingen over discriminatie in de commerciële dienstverlening gingen bijvoorbeeld over het door personeel gecontroleerd of in de gaten gehouden worden op grond van huidskleur in winkels. Ook waren er meerdere meldingen over het niet toegelaten worden in het openbaar vervoer of het niet stoppen van chauffeurs bij een halte vanwege herkomst/huidskleur van de melder. Naast herkomst/huidskleur was handicap/chronische ziekte een grond die veel voorkwam in meldingen over de commerciële dienstverlening. Zoals hierboven al genoemd, ging dit in veel gevallen om het weigeren van toegang zonder mondkapje, ook al was de melder in het bezit van een medische verklaring. Er waren tevens verschillende meldingen over het weigeren van toegang aan personen met een hulphond of het niet (goed) toegankelijk zijn van winkels voor personen in een rolstoel of scootmobiel.

Meldingen over discriminatie in de openbare ruimte gingen vooral om vijandige bejegening; kwaadspreken, beledigen en/of pesten, soms in combinatie met intimidatie. De meeste meldingen over dit terrein hebben betrekking op de grond herkomst/huidskleur. Zoals de moeder die samen met haar dochtertje op straat werd uitgescholden met het n-woord, of de jongen van Aziatische afkomst die werd uitgescholden voor 'kanker corona'. Ook LHBT -personen meldden geregeld ervaringen met schelden of bedreiging in de openbare ruimte.

In onderstaande tabellen is het aantal meldingen in 2020 bij RADAR weergegeven naar discriminatiegrond, discriminatiewijze en maatschappelijk terrein. De percentages zijn berekend over het totaal aantal meldingen. Eén melding kan gaan over discriminatie op meerdere gronden en meerdere wijzen.

DISCRIMINATIEGROND	2019		2020	
Antisemitisme	12	1%	14	1%
Arbeidscontract	2	0%	3	0%
Arbeidsduur	1	0%	1	0%
Burgerlijke staat	18	2%	6	1%
Geslacht (waarvan transgender)	125 (29)	15 (3)%	88 (14)	8 (1)%
Godsdienst (waarvan islam)	67 (50)	8 (6)%	67 (43)	6 (4)%
Handicap/chronische ziekte	94	11%	173	16%
Herkomst/huidskleur ¹	383	45%	558	53%
Leeftijd	49	6%	63	6%
Levensovertuiging	1	0%	1	0%
Nationaliteit	19	2%	20	2%
Niet-wettelijke gronden	48	6%	83	8%
Politieke gezindheid	3	0%	5	0%
Seksuele gerichtheid	71	8%	44	4%
Onbekend	9	1%	15	1%

¹ Exclusief 813 meldingen over het 'coronalied' op Radio 10

vóór gelijke behandeling
tegen discriminatie

WIJZE

2019

2020

Bedreiging	35	4%	58	5%
Geweld	18	2%	27	3%
Omstreden behandeling	526	62%	675	64%
Vijandige bejegening ²	304	36%	385	36%
Overig/onbekend	21	2%	12	2%

TERREIN

2019

2020

Arbeidsmarkt	243	28%	234	22%
Buurt/wijk	72	8%	100	9%
Collectieve voorzieningen	122	14%	149	14%
Commerciële dienstverlening	90	11%	196	19%
Horeca	55	6%	36	3%
Huisvesting	35	4%	45	4%
Media en reclame ³	13	2%	20	2%
Onderwijs	54	6%	47	4%
Openbare ruimte	46	5%	76	7%
Politie/justitie/OM	25	3%	45	4%
Privésfeer	7	1%	12	1%
Publieke en politieke opinie	44	5%	41	4%
Sport en recreatie	31	4%	27	3%
Overig/onbekend	16	2%	30	3%

² Exclusief 813 meldingen over het 'coronalied' op Radio 10

³ Exclusief 813 meldingen over het 'coronalied' op Radio 10